

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN

Telefonok

Kiadóhivatal: 8-58

Szerkesztőség: 5-10, 8-52

Előfizetési ár befizetés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnep utáni napokon is

XXXI. EVFOLYAM

SZUBOTICA, 1930. FEBRUAR 3.

33. SZAM

HÉTFŐ

Ófelsége képviselője fényes külsőségek között nyújtotta át az aranylantot a noviszadi női zeneegyesületnek

A dunabánsági kulturegyesületek noviszadi szövetségének diszközgyűlésén Ófelsége Alekszandar király képviselőjében Dimitrievics Milán tábornok jelent meg

Noviszadról jelentik: Impozáns külsőségek között folyt le vasárnap délelőtt a báni palota nagytermében a dunabánsági kulturegyesületek szövetségének diszközgyűlése, amelynek keretében átnyújtották a noviszadi női zeneegyesületnek Ófelsége Alekszandar király ajándékát, egy aranylantot, amelyet a női zeneegyesület a múlt év őszién megtartott délszláv dalosversenyen nyert.

A diszközgyűlésen dr. Nenadovics Jován kórházi főorvos, a dunabánsági kulturegyesületek szövetségének elnöke elnökölt. Már jóval a diszközgyűlés megnyitása előtt zsufolásig megtelt a báni palota nagyterme és az összegyűlt közönség nagy érdeklődéssel nézte végig Ófelsége képviselőjének, valamint a közéleti előkelőségeknek a bevonulását.

Az ünnepségen Ófelsége Alekszandar király képviselőjében dr. Dimitrievics Milán egészségügyi tábornok jelent meg. A király képviselőjével együtt vonult be a terembe Dunjics Radoszláv bán, Djokics György tábornok-hadseregparancsnok, dr. Csirtics Irinej püspök, Nikolics Milán segédbán, Jankovics Milojko tábornok, dr. Novák Viktor egyetemi tanár, a délszláv zeneegyesületek beogradi szövetségének elnöke, Dungsverszki Dora, Ófelsége Mária királyné első udvarhölgye, továbbá a báni osztályfőnökök, dr. Borzsa Braniszláv polgármester, Lákics Jovan polgármesterhelyettes és Klucin Predrag kulturatanácsos. Résztvettek az ünnepségen a szövetséghez tartozó összes kulturegyesületek kiküldöttjei, a dalárdák képviselői és számos noviszadi előkelőség.

Dr. Nenadovics Jován féltizenkettőkor nyitotta meg a diszközgyűlést és üdvözölte a király képviselőjét, a megjelent előkelő vendégeket és az ünnepelt egyesület elnökét Vulko-Varadjanin Vidát.

— Örömnöknek kell kifejezést adnunk — mondotta dr. Nenadovics — hogy ilyen kivételes esemény jutott osztályrészünkhöz. A múlt évi délszláv dalosversenyen Ófelsége ajándékát a noviszadi női zeneegyesület nyerte meg és a körünkből való egyesület szép győzelme mind egyikünk büszkességét tölti el. A mai ünnepséget azért rendeztük, hogy ilyen fényes külsőségek között nyújthassa át Alekszandar király Ófelsége képviselője az ajándékot.

Dr. Dimitrievics Milán tábornok Ófelsége Alekszandar király képviselője emelkedett szólamra és a következőket mondotta:

— Nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy Ófelsége nevében átadjam a noviszadi női zeneegyesületnek azt az aranylantot, amelyet a múlt évi délszláv dalosversenyen a zsüri egyhangú döntése alapján nyert. Kívánom, hogy ez az ajándék ne csak az ünnepelt egyesületet, hanem a többi kulturegyesületet is további lelkes munkára serkentse. Éljen Ófelsége Alekszandar király.

A terem közönsége lelkesen ünnepelte az uralkodót. Dimitrievics tábornok az éljenzés megszűnése után díszes börtökből kiemelte a királyi ajándékot: az aranylantot és az ötvösművészetnek ezt a remekét átnyújtotta Vulko-Varadjanin Vida elnöknek.

A négy megjelent dalárda Pastyán Szeptolík nagy irányítása mellett elénekelt az állami himnuszt. Dr. Novák Viktor egyetemi tanár, a délszláv dalosegyesületek beogradi országos szövetségének elnöke tartott ezután beszédet:

— Hálátelt szívvel gondolunk Ófelsége nagyszerű gesztusára, amellyel a díj kitzítése által, feltámasztotta a klasszikus dalosversenyeket és ezzel megjelölte azt az utat, amelyen a délszláv zeneművelőinek haladniuk kell. Ezentul minden esztendőben ugyanilyen jutalomért rendezünk versenyt és így a dalegyletek a királyi díj elnyerése reményében minden akaratukat és tudásukat ki fogják fejtetni.

Dr. Novák Viktor ezután a következő üdvözlőtáviratot olvasta fel:

Ófelsége I. Alekszandar királynak

Beograd.

Az első délszláv dalosversenyi verseny nyertesének átnyújtva ma Felséged ajándékát: az aranylantot, kifejezést adunk alattvalói hódolatuinknak Felséged és az uralkodó család iránt.

Dr. Novák Viktor,
a délszláv dalosverseny elnöke.

A közönség lelkesen éljenzte Ófelségét, majd Vulko-Varadjanin Vida, a női zeneegyesület elnöke köszönetet mondott Ófelsége képviselőjének, az ünnepség rendezőjének, a megjelent vendégeknek és Pastyán Szeptolíknak, a dalárda kiváló karnagyának. Az elnök ezután felolvasta azt a hódolótáviratot, amelyet a női zeneegyesület nevében intéztek Ófelségéhez:

Átvéve Felséged kiküldöttjétől a királyi ajándékot, a női zeneegyesület hálójának ad kifejezést és egyhangú lelkesedéssel kiáltja: éljen Ófelsége Alekszandar király, éljen a királyi család és éljen szerett hazánk: Jugoszlávia.

Vulko-Varadjanin Vida
egyesületi elnöke.

Ezután a női zeneegyesület énekkara elénekelt dr. Lajovics délszláv zeneköltő »Békák« című dalát, amely a dalárda a múlt évi versenyen az első díjat megnyerte.

Ezzel az ünnepség véget ért. Délben Noviszad város szűzterítékes bankettet rendezett a kulturegyesületek szövetségének diszközgyűlésén megjelent előkelőségek tiszteletére. A banketten számos feköszöntő hangzott fel.

A beogradi egyetem kitüntetett hallgatói ebéden jelentek meg Ófelségénél Makszimovics közoktatásügyi miniszter is részt vett az ebéden

Beogradból jelentik: A beogradi egyetemnek azok a hallgatói, akik a legutóbb megtartott Szent Száva-ünnepség alkalmával dolgozataikkal jutalmat nyertek, vasárnap az egyes fakultások dékánjaival és dr. Mitrovics Cedomir tudományegyetemi rektorral ebéden jelentek meg Ófelségénél, aki dedinjei új kastélyában fogadta a diákokat.

Az ebéden az uralkodón kívül Ófelsége Mária királyné és Olga királyi hercegnő is részt vettek. Később

megjelent Makszimovics Bosza közoktatásügyi miniszter is. Érkezés előtt Mitrovics rektor sorba bemutatta Ófelségének a kitüntetett diákokat, akikkel az uralkodó ebéd után a fogadóteremben hosszasan és szívvelyesen elbeszélgetett. Ófelsége behatóan érdeklődött a dékánoknál és a rektorral az egyetem ügyei iránt. A tudományegyetem vezérfőnökei felhasználták ezt az alkalmat és kifejezték Ófelsége előtt az egyetem kívánásait.

A hazai ipar védelme szükségessé teszi az új vámtörvény mielőbbi meghozását A jugoszlávai gyáripari szövetség határozati javaslata

Beogradból jelentik: A jugoszlávai gyáriparos szövetségek központja a napokban tartotta meg Beogradban országos konferenciáját, melynek lefolyásáról a Napló részletesen beszámolt. Most a gyáriparosok központi szövetsége közzétette azt a határozati javaslatot, amelyet ezen a konferencián meghoztak és amelyet eljuttattak a kormány illetékes tagjaihoz is. Ez a határozati javaslat a következő:

I.

Megelégedéssel állapítjuk meg a közigazgatás nagyobb munkaképességét és különösen a törvényhozását, valamint a közlekedés érezhető javulását az egész országban, amely a jó aratás következtében megnövekedett forgalom ellenére is megmutatkozott.

Az országnak fánáságokra való felosztásával nagyobb gazdasági egységek keletkeztek, amelyek kedvezően fognak visszahatni az ország fejlődésére.

II.

Felkérjük a királyi kormányt, hogy a vámtörvény szerinti és egyéb nemzetközi gazdasági kérdések megoldásához csak az érdekelt gazdasági körök meghallgatásával és közreműködésével lánson hozzá.

III.

Tekintettel azokra a károokra, amelyek a vámtarifa küszöbön álló revíziójáról szóló hírekkel keletkeznek, kérjük, hogy minél előbb vigyék keresztül az általános vámtarifa törvénybe iktatását a hazai

ipar védelme és a honvédelem szükségletei szellemében.

IV.

Az állam új berendezése folytán a bánásokra és közsékekre új köteleességek hárulnak, amelyek újabb terheket vonnak maguk után. Ezért kérjük, hogy minél előbb hozzák meg a közsékekről és a bánások és közsékek pénzügyeiről szóló törvényeket, amelyekkel a nép újabb megterhelése nélkül racionális és rendszeres módon és egységes elvek szerint kell biztosítani a szükséges eszközöket, az állami jövedelmek bizonyos részeinek átengedésével is. A pénzügyminiszter ismert intenciói szerint a törvényben azt az elvet kell keresztülvinni, hogy a nyersanyagokat, valamint a termelés segédesszközzeit, a hajtóerőt és az annak termelésre szolgáló eszközöket, valamint a kivitel és transzportforgalom eszközeit ne terheljék meg semmiféle közterhakkal. Ennélfogva az egyenes adók pótdói legyenek egyenlők minden adónemre, az egyenesadókról szóló törvény szellemének megfelelően.

V.

Kérjük, hogy az ingatlan javak hozzájárulásáról szóló törvény végleges megszerkesztése alkalmával vegyék figyelembe a gazdasági testületek javaslatait és észrevételeit.

Az ország villamosításáról és a vízierők kihasználásáról szóló törvényjavaslatok az államosítás elvén nyugszanak, amely az egész közzgazdaság véleménye szerint káros ugy a jól felfogott állami érdekekre, mint azoknak a céloknak a szempontjából is, amelyet ezek-

nek a törvényeknek szolgálniuk kellene. Ezért kérjük, hogy a gazdasági körök közreműködésével új javaslatokat dolgozzanak ki, amelyek számolni fognak a gyár-
iparos szövetségek központjának múlt évi határozatában foglalt javaslatokkal, melyek szerint különösen támogatni kellene a magánintézeteket. Ez oly módon lehetséges, ha a koncesszió tulajdonosának biztosítják a vagyona feletti szabad rendelkezést és a koncesszió határidejének meghosszabbítását annak lejárta után is, ha ez nem ütközik fontos állami érdekekbe. Végül, hogy biztosítsák a szerzett jogokat a meglévő üzemi berendezésekkel kapcsolatban. A hazai és külföldi tőke csak ezen a módon fog kedvet kapni arra, hogy beruházásokat eszközöljön ebben a gazdasági ágban.

VI.

Kérjük, hogy a szociális törvényhozás revíziója alkalmával vessenek számot a gyár-
ipar javaslatával. Ezzel kapcsolatban — tekintettel azokra a változóan hirtelen, amelyek a közvéleményben elterjedtek — meg kell állapítanunk, hogy a gyár-
ipar nem tett olyan javaslatokat, amelyek a szociális védelem és a szociális biztosítás alapjainak lerombolását célozzák. A gyár-
ipar javaslatát az a törekvés diktálta, hogy szociális törvényhozássunk rendelkezései, amelyek jóval messzebb mennek, mint a jóval fejlettebb államok törvényei, összhangba kerüljenek a hazai viszonyokkal.

VII.

Kérjük, hogy a hazai termelés 10 százalékos védelmét a nyilvános árlejtések alkalmával az összes hatóságok tartásuk tiszteletben.

Megismételjük korábbi határozatainkban is kifejtett kérésünket, hogy az államszámveteli törvénynek az állami beszerzésekre vonatkozó rendelkezéseit minél előbb vegyék revízió alá korábbi javaslataink szellemében.

VIII.

Üdvözljük a kereskedelmi miniszter ur nyilatkozatát a hazai ipar fejlesztéséről szóló törvényjavaslatról és kérjük ennek a törvénynek mielőbbi meghozatalát.

IX.

Hosszulejárta beruházási kölcsönök biztosítása céljából megismételjük kérésünket, hogy minél előbb hozzák meg az ipari kötelezetvényekről szóló törvényt.

X.

Kérjük, hogy a jövőben egyes cégekkel kötendő szerződések alkalmával ne adjanak olyan kedvezményeket, amelyek ellentétben állnak a hazai ipar védelmére meghozott törvényes rendelkezésekkel.

XI.

Kérjük, hogy a hazai ipar védelméről szóló törvényt minél előbb alkalmazzák, rendelkezései keretén belül.

Reggelig tartott a szubotica apacsból

A szezon egyik legsikerültebb mulatsága volt a francia klub Montmartre-bálja

Az idei bál szezon egyik legkimagaslóbb eseménye volt a szubotica francia klub apacsbálja, amelyet a Beograd-szálló dísztermében rendeztek meg. A rendezőség tökéletes munkát végzett és olyan montmartrei apacsanyát varázsolt Szubotica kellok közepébe, amely a legnagyobb várakozást is felülmúlta. A tükörről átalakított előcsarnok, a pompásan feldíszített, intím páholyokkal szegélyezett bálterem és az innen nyíló apacsbarlang művészeti és ötletes berendezése, egyformán meglepően hatott. Az apacsanya pince-szerű bolthajtásai, vörös téglafalai és az asztalokul, székekül szolgáló söröshecskék a legteljesebb illúziót keltették.

Hogy milyen emelkedett hangulat uralkodott mindvégig, azt mindennél jobban bizonyítja a nagy mennyiségben elfogyott pezsgő.

Akik számottevő egyéniségei a város társadalmi életének, hacsak egyéb elfoglaltságuk nem akadályozta, mind ott voltak a bálon. A szebbnél-szebb toalettek, az 1930-as divat gyönyörű kreációi, a kintün apacsosztályok mint egy hatalmas élő virágcsokor színdusz szírmal virítottak a frakkok és szmokingok tengerében. A toalettek közül általános feltűnést keltett egy bécsi modell, földig érő fekete rózsa-tűl ruha dus glonkizással, ráhimzett sárguló levelekkel, azonkívül néhány izlées szabású stílusruha, egy-két csipkekreáció, több bájos fehér és rózsaszín zorszett, valamint elegáns strassz-ruha, mind a női divatszalonok remekművei. Nagy tetszéssel fogadták azokat a stílusruha jelmezeket is, amelyek a Montmartre levegőjét varázsolták a bálterembe. De itt meg kell említeni néhány apacsjelmezt is, amelyek közül a legsikerültebbek voltak *Connie Vilmosé, Berec Gáboré, Matyov Tósóé*.

A közönség fél tíz után kezdett gyülekezni, egymásután kezdett gyülekezni, egymásután tüntek fel a város társadalmi életének ismert tagjai, a hölgyek közül többek között Borovica Panten, Csányics Matijáné, Pe-

rovics Kosztáné, dr. Török Béláné, Schröger Lajosné, Miladinovics Szlobodáné, Makszimovics Györgyéné, dr. Fránki Endréné, dr. Grabovac Pavlené, Lederer Emilné, dr. Pirntzer Mihályné, dr. Havas Emilné, dr. Markovics Danilóné, dr. Gavanszki Alekszanderné, dr. Denneberg Istvánné, dr. Schwarc Lajosné, dr. Heisler Zoltánné, Róth Dezsóné, dr. Boski Ivóné, dr. Klunics Martinné, Gonda Gyuláné, Ungár Pálné, dr. Singer Adolfné, dr. György Imréné, Medgyánszki Szávané, dr. Kunetz Béláné, Beck Lajosné, dr. Vécsei Jenóné, dr. Csányi Tiborné, Magyar Domokosné, Engelmann Jenóné, dr. Szász Imréné, Gábor Béláné, dr. Plavics Kosztáné, dr. Beladinovicsné, dr. Boschán Samuné, dr. Hirth Ferencné, dr. Szigetiné, dr. Menzerné, Hajnik

Ottóné, Kaufer Gézáné, Nagy Istvánné, Bónis Simonné, Schröger Lilly, Pietikoszics Aranka, Steiner Anna, Lederer Anna, Lederer Bözsi, Sár Vera, Racics Zorka, Tabakovics Baba, Ungár Kató, Temunovics Evi, Fránki Klári, Kasovitsz Ila, Heisler Vica, Neoresics kisasszony, Magyar Jolán, Brummer Annus, Löventhal Kató, Szvajdzsics Náda.

A este nagyszerű volt és nagy mértékben hozzájárult az est sikeréhez. Kalocsai zenekara a legjobbat nyújtotta.

Végül dícséretet érdemel Györgyevics Jován, a francia klub elnöke, aki a rendezőség többi tagjával együtt fáradhatatlanul, mindenre kiterjedő figyelemmel dolgozott a bál sikere érdekében.

Agyonlőtte magát egy ismert kolozsvári orvos, mert gyermekrontással vádolták

Dr. Lőrinczy Sándor tragédiája

Kolozsvárról jelentik: Vasárnap reggel öt órakor megdöbbenő öngyilkosság történt Kolozsváron. Dr. Lőrinczy Sándor ismert és keresett orvos a hajnali órákban agyonlőtte magát. Az öngyilkosság egy kínos szenzációval áll összefüggésben, amely az ismert nevű orvost tragikus helyzetbe sodorta.

Bon Anna kolozsvári bodega tulajdonosnő azt a vádat emelte az orvos ellen, hogy nyolcvetendős kislányát, akit egy számla kiegyenlítése végett küldött hozzá, megrontotta. Az orvos ellen Bon Anna bünyvádi feljelentést tett az ügyészségen s ugyanakkor íchnillió leics erkölcsi kárterítésért is bepörölte az orvost. Lőrinczy doktorra annál elviselhetlenebb volt a minden

jel szerint koholt vád, mert március negyedikére volt kitűzve az esküvéje egy előkelő urilánnyal. A tisztviselő vizsgálat a kislányt érintetlennek találta, de Bon Anna mégis fenntartotta vádját, az orvos barátai segítettek, hogy mire készült dr. Lőrinczy s igyekeztek is lebeszélni végzetes tetteiről. A felzaklatott idegű ember azonban vasárnap hajnalban kétségbeeső helyzetéből a halálba menekült. Leveleket hagyott hátra menyasszonyának, családjának és a rendőrségnek. Az utóbbi arra kérte, ne honcolják fel holttestét. Dr. Lőrinczy tragédiája nagy részvétet keltett Kolozsváron, ahol általában a meggyőződés, hogy a szerencsétlen ember ártatlan volt az ellene emelt vádhan.

Kutjepov orosz tábornokot állítólag volt barátai tüntették el

A rendőrség még mindig nem tudott világosságot deríteni a titokzatos ügyre

Párisból jelentik: Kutjepov tábornok rejtélyes eltűnése ügyében a nyomozás még mindig nem hozott semmi eredményt. Különböző feltevések merültek fel, többek között az is, hogy a tábornokot az orosz cseka párisi ügynökei rabolták el és ezeknek az áldozata lett. A rendőrség eleinte nem akart hihet adni ezeknek a híreknek, később azonban olyan adatok merültek fel, amelyek valószínűvé teszik ezt a feltevést.

A Liberté közli, hogy a rendőrség kinyomozta azt a nőt, aki a tábornokot elcsalta és ennek a lakásán házkutatást is tartottak. Néhány lapnak az a híre, hogy a tábornok saját maga rendezte meg eltűnését, mert így akart megszabadulni a magánbankja körül támadt kellemetlenségektől, szintén élénken foglalkoztatja a közvéleményt. A Renaissance című lap

szerkesztőségét, mint ismeretes, valaki telefonon felhívta és bejelentette, hogy hajlandó megmutatni azt a helyet, ahol Kutjepov tábornok holttestét megtalálhatják. A telefonáló azonban mielőtt megnevezte magát, megszakította a beszélgetést. A lap most felhívta, hogy jelentkezzen, mert amennyiben adatai helyesek, száz-ezer frank jutalomban részesül. A "Le soir" nemtartással közli azt a hírt, hogy a tábornokot nem a szovjet emberek, hanem volt barátai tüntették el. Kutjepov tábornokot ugyanis, ki egyszerű polgári családból származik, azért vezették az udvarhoz, hogy az arisztokrata tisztok felett felügyeletet gyakoroljon. Kutjepov tábornok rendkívül szigorúan vette hivatását és ezzel sok titkos ellenséget szerzett magának tisztársai körében.

Zagreb egyik forgalmas terén átvágott torokkal találtak egy fiatal munkást

Az orvosok vérátömlesztéssel akarták megmenteni a sebesültet, de nem sikerült — A nyomozás adatai szerint büntény történt

Zagreből jelentik: Szombaton este tíz óra tájban Zagreb egyik forgalmas helyén, a Vilsonov-ter 3. számú ház előtt a járőrelők egy vérben tetregő eszméletlen fiatalemberre bukkantak.

Az ismeretlen fiatalember mozdulatlanul feküdt a ház kapujától néhány lépésnyire. A járőrelők az első pillanatban azt hitték, részeg ember fekszik az utas-
ten és értesítették a legközelebbi rendőrt, aki a helyszíre sietett és amikor villanylámpájával a földön heverő emberre világított, látta, hogy a nyakán borzalmas seb tárog, amelyből szivárog a vér.

A rendőr azonnal értesítette a közeli mentőket, akik az eszméletlen embert beszállították a kórházba. Az orvosok megvizsgálták a sebesültet és megállapították, hogy nyakán hosszú, mély seb húzódik végig, amelyet éles késsel ejtettek rajta. Az első feltevés az volt, hogy az ismeretlen ember öngyilkosságot kísérelt meg, beretvával, vagy késsel át akarta vágni a nyakát. A rendőr, aki elsőnek jelent meg a helyszínen, kijelentette, hogy negyven méteres körzetben, ahol a sebesült feküdt, nem talált kést. Rögtön a sebesültnek a kórházba való szállítása után átkutatták a terepet, később hivatalos bizottság is megjelent a helyszínen és még az éjszaka folyamán fényzórókkal átkutatták a Vilsonov-ternek ezt a részét, de nem találtak olyan tárgyat, amellyel az ismeretlen az öngyilkosságot elkövethette volna.

A kórházban ápolás alá vették a sebesültet, akinek

ereje a nagy vérvesztés következtében porcerél-perere gyöngült. Az orvosok nemsokára haboztak, hanem az egyik alnizokó kórházi alkalmazott vért átömlesztették a sebesült ereibe, de ez a kísérlet sem járt eredménnyel, tízenegy óra tájban a sebesült fiatalember meghalt anélkül, hogy egy percere is visszatérte volna az eszméletét. A rendőrség emberei átkutatták ruhájának zsebeit és abban egy igazolványt, valamint egy katonakönyvet találtak. Ezekből az okmányokból megállapították, hogy a rejtélyes büntény áldozatát Preticsak Józsefnek hívják, huszonhat éves ravnei illetőségű zagrebi munkás. A katonakönyv adatai szerint Preticsak néhány nappal ezelőtt szolgált a katonaidéjé Celjében, ahová a múlt év februárjában vonult be. Azelett, irásai szerint, Zagrebban volt boltiszolga. Buculevelet nem találtak nála, zsebképe azonban megvolt és minden jel amellet szól, hogy a munkás gyilkosság áldozata lett.

Vasárnap a zagrebi rendőrség detektívjei nyomoztak ebben az ügyben, de Preticsak ismerősei közül egyet sem lehetett felkutatni és így semmiféle tőmpontja nincs a nyomozásnak. A feltevés az, hogy a munkást bosszúból ölte meg valaki, de lehetségesnek tartják, hogy Preticsak itt állapotban az utcán összeesett valakivel, aki aztán kést szurt a torokába. A zagrebi rendőrség a rejtélyes büntény hátterének felderítésére folytatja a nyomozást.

Szomborba akarják helyezni a felebbviteli bíróságot

Hétfőn tiztagu noviszádi küldöttség utazik Beogradba, hogy az áthelyezési terv elejtését kérje

Noviszadról jelentik: Noviszadon már régebben hírek terjedtek el arról, hogy a noviszádi felebbviteli bíróságot Szombor gazdasági érdekképviseleteinek intervenciójára át akarják helyezni Szomborba. Miután legutóbb meggyőződtek arról, hogy a híreknek komoly alapjuk van dr. Borota Branisláv noviszádi polgármesternek és dr. Adamovics Szevánnak, az ügyvédi kamara elnökének vezetésével hétfőn tiztagu küldöttség megy Beogradba és dr. Szrskics Milán igazságügyminiszternél s a szükséghez képest Zsivkovic Pctar miniszterelnöknél el fog járni annak érdekében, hogy a felebbviteli bíróság Szomborba való áthelyezésének tervét ejtsék el.

A felebbviteli bíróságot hir szerint azért akarják elhelyezni, mert a szomboriak azzal érvelnek, hogy míg Noviszadon nincs megfelelő helyiség a bíróság hivatalainak elhelyezésére, addig Szomborban ott van a volt tartományi székház, amely kényelmes otthont nyújthatna a felebbviteli bíróságnak. Ezzel szemben Noviszadon megállapítják, hogy a város ott is mindent megtejt a nagyfontosságú jogi intézmény érdekében és egy egész külön épületet bocsátott a bíróság rendelkezésére.

A felebbviteli bíróság elhelyezése súlyosan érintené Noviszadot, de biznak abban, hogy a hétfői küldöttségjárás sikert tud majd felmutatni.

Olaszország és Franciaország között közeledés történt a tengeri leszerelés kérdésében

A francia kormány tagjai között súlyos nézeteltérések merültek fel

Londonból jelentik: Briand és Tardieu, mint ismeretes, elutaztak Londonból és Macdonald is elhagyta az angol fővárost, úgyhogy a londoni konferencián beállott az első hosszabb szünet. Alkalmat akarnak adni Olaszország és Japán delegátusainak, hogy kormányaikkal érintkezésbe lépjenek és a tanácskozások eddigi eredményeit megtárgyalhassák.

A londoni konferencia eddigi eredményeit a következő három pontban lehet összefoglalni:

1. Anglia és Amerika hajlandók a Csendes óceáni egyezményt Japán biztonsági követelményeinek megfelelően módosítani, ha Japán a cirkálók tekintetében alkalmazkodik az angol-amerikai paritáshoz és ha a bűvárhajók használatát megszünteti.

2. Franciaország és Olaszország között közeledés történt.

3. Hajlandóság mutatkozik arra, hogy Franciaországnak a Földközi-tengerre és a csatornára vonatkozó biztonsági szempontjait előzékeny szellemben bírálják el, ha Franciaország kiküszöböli az Olaszországgal szemben fennálló nézeteltéréseit.

Párisi jelentés szerint Tardieunak párisi tanácskozásai helypolitikai szempontból szükségesek. A kormány kezében súlyos nézeteltérések merültek fel és a hétfői minisztertanácsból várják az egység helyreállítását. A minisztertanácsban fogak dönteni arról, hogy milyen eszközöket vegyenek igénybe a kormány helyzetének megszilárdítására. Szombaton és vasárnap több magasrangú tisztviselő és befolyásos politikus nyilatkozatot tett közbe, amelyekben valamennyien egyöntetűen a kabinet átszervezésének szükségességét hangsúlyozták.

Szubotica város keddi közgyűlésén tárgyalják a fogyasztási szabályrendeletet

A gazdasági körök kívánságait is figyelembe vették a tervezet kidolgozásánál

A városi fogyasztási adóról szóló szabályrendelet-tervezetet, mint jelentették, Szubotica valamennyi gazdasági szervezetének megküldték tanulmányozás végett. A gazdasági szervezetek írásban nyújtották be észrevételeiket és javaslatukat, majd az ankébizottság a gazdasági szervezetek kiküldötteinek bevonásával ülést tartott és ez alkalommal több változtatást eszközölt a tervezeten, továbbá a tervezethez kapcsolt tarifán.

Az ankébizottság jelentését most dolgozzák ki dr. Evetovics Matija, a javadalmi osztály főnöke és Szuvajdzics Alekszandar helyettes pénzügyi tanácsnok, akik a polgármestertől nyert instrukciók alapján igyekeznek összeegyeztetni a városi tanács álláspontját a különböző egyesületek véleményével és a beterjesztett indítványokkal. Az ankébizottság javaslatát is figyelembe veszik és olyan tervezetet igyekeznek készíteni, amit a közgyűlés minden nagyobb vita nélkül magáévá fog tenni.

A Napó munkatársa úgy értesült, hogy a szabályrendelet-tervezetet hétfőn már a városi tanács rendkívüli közgyűlése elé terjeszthetik és azzal kedden már a rendes közgyűlés is foglalkozhat. Középpolitikai körökben úgy hiszik, hogy a szabályrendeletet a közgyűlés egyhangulag elfogadja.

Cuza hivei pogromra izgatnak Besszarábiában

Rablásra és gyujtogatásra biztatják a csöcselüket

Bukarestből jelentik: Vasárnap riasztó hírek érkeztek Bukarestbe arról, hogy Besszarábia és Moldova egyes helyein újból fellángolt a féktelen cuzista propaganda, amely egyre nagyobb méreteket ölt. A hírek túlzottnak bizonyultak, mert valóban volt antiszemita izgatás, azonban a hatóságok gyors közbelépése megakadályozott minden kilengést.

A covruul-megyei Oantca és Cahul helységeken rablásra és fosztogatásra biztatják a csöcselüket, azonban a hatóságok elejét vették a kitörni készülő zavargásoknak. Cahulban ifjabb Zelea Codreanu, Cuza egyik

legféltlenebb híve, közel száz társával lőháton vonult be, hogy a közlegő-közéleti választások ügyében propagandát fejtsen ki. Amikor a csapat a piacra ért, ott mintegy ezer főből álló paraszttömeget talált, amely a vásár alkalmára gyűlt egybe. Zelea Codreanu lehátról gyújtó hatású beszédet intézett a parasztokhoz és felszólította őket, hogy rebolják ki a zsidókat. A városban érlelt izgalmak támadt, a zsidó kereskedők lezuhattak a földre és az utcák elnéptelenedtek. A prefektus nyomban intézkedett, hogy nagyobb számú katonaságot vonuljon ki és csakhamar egy osztag esendőr és két század katonaság jelent meg a piacon, amely úgy a tüntetőket, mint a parasztokat szőjjel osztalta. Sebesüléseiről vagy rombozásról nem érkezett híradás.

HIREK

Bálak és mulatságok

Február 6. A vrsaci német Iparegyelet bálja a Gluckmann-szálló nagytermében.

Február 8. A temerini tornaklub álarcosbálja a mozi-teremben.

A Szombori T. K. Pierette bálja a Polgári Kaszinóban.

A szuboticei Radnicski Sportklub zártkörű táncmulatsága a Bunyevacska Matica termeiben.

A sztaribecseji Tesla kerékpáros sportklub »Miss Tesla 1930« választással egybekötött nagy sportbálja a Böresök-féle étterem helyiségeiben.

A novibrászi kereskedők bálja a Greifenstein-hotelben.

A hajmoki Tennisklub műsoros estje a mozi-teremben.

A vrsaci kereskedelmi alkalmazottak álarcosbálja.

A petrováci Szlovácski S. K. álarcosbálja a nagyvendéglőben.

Február 9. A szuboticei cserkészegyesület táncmulatsága a Bunyevacska Matica helyiségeiben.

A vrsaci Önkéntes Tűzoltóegyesület bálja.

Február 14. A szuboticei ügyvédjelöltek bálja a Bárányban.

Február 15. A szuboticei »Ferrus« bálja a Bárányban. A Munka gazdabálja a Népkörben.

A noviszadi evangélikus nőegylet estélye az Olimpiában.

A novibecseji zsidó ifjuság műsoros tánc-estélye a Vojvodina-szálló összes termeiben.

A topoljai S. C. álarcosbálja.

A maliđjsi kaszinó műsoros esttel egybekötött táncmulatsága a Zöldkert-vendéglőben.

Február 16. A kulai önkéntes tűzoltóegylet táncmulatsága.

A szuboticei Bunyevacska Prosvetna Matica műkedvelő gárdájának műsoros esttel egybekötött táncmulatsága a Matica helyiségeiben.

Február 22. A sztaramoravicai Atlétikai Klub zártkörű jelmezbálja a Burcsár-Hallgató-féle vendéglőben.

A kulai gyáriparosok egyesületének táncmulatsága.

Március 1. A vrbászi Aero-klub táncmulatsága a Kaszinó összes termeiben.

A hajmoki Atlétikai Klub álarcosbálja.

A SzAND nagy piros-fekete redutja a Városi Színház hangversenytermében.

*

— Egy oszlieki könyvkötő aláírdéka Őfelségének. Beogradból jelentik: Zetovics Szt. a oszlieki könyvkötő-egylet egy saját kötésű remekmű készült könyvet ajánlott fel az udvari marsallátus utján Őfelségének. A könyv fedőlapján ez a felírás van: »Üdvözlés I. Alekszandar király Őfelsége születésnapjára.« Őfelsége az ajándékot legkegyelmesebben elfogadni méltóztatott és elrendelte, hogy Zetovics Szimának fejezzék ki köszönetét.

— Szerbóban és Crnagorában is bevezetik a telekkönyveket. Beogradból jelenti az Avala: Dr. Szrskics Milán igazságügyminiszter a szerbiai telekkönyveket helyesítő okmányokról az ugynevezett titákról szóló törvényhez végrehajtási utasítást bocsátott ki. A végrehajtási utasítás lényegesen megkönnyíti a tarták megszerezését. A törvényhozás Szerbia, Dél-Szerbia és Crnagora területén is be akarja vezetni a telekkönyvi rendszert, az új rendszerre való áttérés azonban rengeteg technikai előkészületet igényel és ezért az igazságügyminisztérium a telekkönyvek bevezetéséig is meg akarja könnyíteni az ingatlanforgalom febojnyolását.

— Az új spanyol kormány szak't Primo de Rivera módszerével. Madridból jelentik: Az új kormány gyorsan akar szakítani Primo de Rivera módszerével, amit az is bizonyít, hogy mindazokat, akiket a volt diktátor rendelkezése vittek börtönbe, szabadlábra helyeztek. Azok a magasabbrangú tisztviselők, akiket Primo de Rivera vezetett ki, egymásután mondanak le állásukról. Az igazságügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy érvénytelennek nyilvánítja mindazokat az intézkedéseket, amelyeket Primo de Rivera alkotmányellenesen léptetett életbe. A lapok kivétel nélkül kedvezően írnak az új kormányról.

— Kisebb zavargások voltak szombat éjjel Berlinben. Berlinből jelentik: Szombaton éjjel Berlinben különösen Neukölln és Wedding külvárosokban kisebb kommunista zavargások voltak, úgyhogy a rendőröknek gummibotokat kellett használni. Neuköllnben torlaszokat akartak építeni, mire a rendőrök üzembe helyezték a páncélos gépeket.

— Princip-emlékünnepe Szarajevóban. Az Avala jelenti: Szarajevói jelentés szerint Princip Gavriló emlékének megünneplésére vasárnap ünnepség volt Szarajevóban. Princip forradalmár társai, akik az osztrák rezsim alatt börtönökben sanyıldtek, az elhunyt családtagjaival együtt istentiszteleten vettek részt, majd a mecénylet színhelyére mentek, amelynek közelében az egyik magánépületen márványtáblát helyeztek el Princip Gavriló emlékére. Gresics Vaszilije, Princip Gavriló forradalmártársa felkérte a jelenlevőket, hogy néma csönddel áldozzanak a vértanu emlékének, majd Vaszilije leemelte a leplet az emléktábláról. A jelenlevők háromszoros »Slava«-t kiáltottak, majd esendben szétszórtak.

— Új orvosdoktor. A budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen a napokban orvosdoktorrá avatták Nagy-Varjas Mátyas szuboticei származású szőlőlovost.

— A szakadéka zuhant az autó — egy halott, három sebesült. Koszovszka Mitrovicáról jelentik: Halálos autószerencsétlenség történt szombaton délután Pety közelében. Milutinovics Gavriló alhadnagy kora délután Antics Zorka gimnázistalánnyal, két határrendőrrel és a sofőrrel autókirándulásra indult a környékre. Az autó a szerpentintimon nagy sebességgel haladt és mintegy huszonnyolc kilométer távolságra Petytól felborult és belezuhant a szerpentintimon mentén tátongó százötven méter mély szakadékba. Milutinovics hadnagy nyomban sanylyncbalt, a két határrendőr súlyosan, a sofőr könnyebben sebesült meg. Antics Zorka azonban esodálatos véletlen folytán sértetlen maradt. A sofőrnek még volt annyi ereje, hogy elválnszorongjon a legközelebbi esendőrlaktanyáig, ahol jelentést tett a szerencsétlenségről.

— Fényesen sikerült a zagrebi újságírók bálja. Zagreből jelentik: A zagrebi újságírók szombat este Esplanad-szálló dísztermeiben rendezték meg szokásos február elseji táncmulatságukat. A bálon, amely mint minden évben, az idén is egyike a legsikerültebb és legelőkelőbb mulatság volt, a város társadalmának szélesjeva megjelent. A tánc a legvidámabb hangulatban a reggeli órákig tartott.

— Ezüstlakodalmom. Donát Mór, a szuboticei Ferrum vasgyár igazgatója és neje szombaton ünnepelték ezüstlakodalmukat. A jubiláns házaspárt elhalmozták gratulációkkal és este ünnepi vacsora volt, amelyen Manoilovics Dusan volt főispán, Kalmár Jenő a Dunav biztosító intézet szuboticei igazgatója és Bródy Mihály, a Bácsmegyei Napló felelős szerkesztője mondtak felkészöntőt.

— Viharos lefolyása volt a beogradai egyetemi hallgatóknak egyesületének közgyűlése. Beogradból jelentik az Avala: A beogradai tudományegyetem hallgatóinak egyesülete vasárnap közgyűlést tartott, amelynek rendkívül viharos lefolyása volt. A közgyűlést a felügyelőbizottsága hívta össze, amely a vezetőség ellen különféle kifogásokat emelt. A gyűlés végül is zaja fulladt, és feloszlott anélkül, hogy érdemleges határozatokat hozott volna.

— Össze készül el a nemzetközi jóvátételi bank új palotája. Párisból jelentik: A nemzetközi jóvátételi bank szervezőbizottsága pénteken reggel visszaérkezett Bazelből. A szervezőbizottság tagjainak közlése szerint a nemzetközi bank felállítása sokkal nagyobb technikai akadályokba ütközik, mint eleinte hitték. Az átalakítási munkálatok legalább fél évig fognak tartani, úgyhogy a bank csak ősszel költözködhet az új palotába. Az Angol Bank főkezelője, Montague Norman Párisba érkezett és hosszasan tanácskozott a Francia Bank főkezelőjével, Morcauval. A két bankkezelő a nemzetközi fizetési bank felállításával kapcsolatos ügyeket vitatta meg. Szóba került az a kérdés is, lesz-e következménye Angliában a francia diszkont-kamatláb legutóbbi leszállításának.

— Krausz Simon Kolozsváron. Kolozsvárról jelentik: Kolozsvár közgazdasági köreiből nagy feltűnést keltett vasárnap az a hír, hogy Krausz Simon Kolozsvárra érkezett. A jólértesültek úgy tudják, hogy Krausz Simon, aki ismét aktív közgazdasági tevékenységet folytat és megint tagja a budapesti társaság, Kolozsvárra is nagyszabású kereskedelmi tranzakció ügyében utazott.

— Elsínul a Paraguay—bolíviai konfliktus. Genéből jelentik: A paraguay—bolíviai konfliktus a Népszövetség szempontjából befejeződött. Zalesky tanácselnök táviratot küldött a bolíviai és a paraguay kormányoknak, valamint a Népszövetség valamennyi tagjának, közölve, hogy a két délamerikai állam kormányára elegendő tett a népszövetségi tanács felszólításának és hékés utra terelte a vitás Chaco-terület ügyében felmerült második konfliktust is.

— Beszüntette működését a hecskerek-i Inspekcia Rada. Becskerekéről jelentik: A báni hivatal táviratúlag utasította a hecskerek-i Inspekcia Radát, hogy haladéktalanul szüntesse be működését és a hivatal leltárát és berendezéseket azonnal szállítsa Noviszadra. Popovics Jován mérnök az Inspekcia Rada főnöke a távirat vétele után azonnal beszüntette a hivatal működését és az összes iratokat és berendezési tárgyakat elszállíttatta Noviszadra, ahol a hársági munkafelügyelőség fogja azokat felhasználni. Popovics Jován a szkopjei báni munkafelügyelőség főnökévé nevezték ki.

Aki sovány és ideges, vagy álmotlásághban szenved, igyék Gerber-féle dupla malátá »Góllát« fekete sört.

Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek a természetes »Ferenc József« keserűviz szabaddá teszi a vérkeringést és emeli a gondolkodó- és munkaképességet. Beható körházi kísérletek folyamán bebizonyult, hogy a »Ferenc József« víz szellemi munkásoknál, neurastheniás embereknek és betegeskedő asszonyoknál rendkívül jótékony hatású gyomor- és bélszűítő szer. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben. 22

— Korcsolya — Iócsenthól, Hannoverből jelentik: A világ legrégebbi korcsolyáját a brandenburgi múzeumban őrzik. A korcsolya anyaga ma már nem szolgál erre a célra, egy ló lábszárcsontra. Ezt a korcsolyát a múlt század közepén Spanouau közelében találták egy ásatás alkalmával. A tudósok véleménye szerint Krisztus előtt ezer évvel volt használatban ez a csontkorcsolya. Van ebben a múzeumban néhány ősrégi vaskorcsolya is, az egyik 1250-ben készült. A franciák és a hollandok állítólag már akkor nagyon jól tudtak korcsolyázni.

— Nagy sikere volt a szuboticei Dagmar-Bemberg bálnak. A szuboticei kereskedői alkalmazottak és magántisztviselők szombat, február 1-én este Dagmar-Bemberg bálát rendeztek a Bárány-szállóban. A termetek ezalkalommal Dagmar-Bemberg szíjem dekorációkkal díszítették fel nagyon ízesesen. Nagy meglepetést keltett a nagyteremben felállított Vučkovic Péro divatruház kirakatának hü mása, amely a kirakatrendezés remeke volt. A bál nagyszámú közönsége a kora reggeli órákig a legjobb hangulatban mulatott.

— A szuboticei fűszerkereskedők társasvárosára. A szuboticei fűszerkereskedők szombat este kitűnően sikerült társasvárosát rendezték a Lloydban. A vacsorán, amelyen mintegy kétszázan vettek részt, több felkészöntő hangzott el. Az első felkészöntőt Körösi Géza, a fűszerkereskedők szakcsoprtjának elnöke mondotta és Öfelsége Alekszandar királyt, valamint a királyi Házat köszöntötte fel lelkes szavakkal. Utána Jakobcsics Imre, az Obrtna Kreditna Banka vezérigazgatója mondott beszédet. Beszédjére buzdítva a fűszerkereskedőket, Nojesek Géza hasonló szellemben szólalt fel, majd dr. Pavlovics Milos a Lloyd főtitkára ismertette a szuboticei kereskedelem helyzetét és találóan mutatott rá azokra az okokra, amelyek a kereskedelem fejlődését akadályozzák. Be-

szédében szintén hangsúlyozta, hogy csak a legnagyobb összetartással lehet értékes eredményeket elérni és felhívta a megjelenteket, hogy a közös céllal dolgozzanak együtt. Klein Géza néhány kedves szóval a vacsora helygyűzőségeit, majd Sibalicz Ilja az iparhatóság jelenlévő képviselőjét köszöntötte fel nagy élénkséggel. A vacsora minden tekintetben kitűnően sikerült, ami nagyrészt Lengyel Vilmosnak, a Lloyd-ötterem tulajdonosának is érdeme, aki pompás vacsorát szolgált fel a vacsora után tánc következett, amelyhez Bodrics Milka előnyzenekara hozta a talpalálót.

SPORT

Kisorsolták a noviszadi kerület másodosztályu mérkőzéseit

Noviszadról jelentik: A noviszadi labdarúgó kerület választásmánya pénteken este újabb dr. hársági Koszta emlékképe alatt ülést tartott, amelyen a következőképpen sorsolták ki a kerület II. osztályu mérkőzéseit:

- Március 23-ikén: Gradjanski (Petrovaradin)—Makkabi (Noviszad), Szloga (Palánka)—Fruska Gorac (Kamenica), Partás AK (Noviszad)—Hajduk (Petrovaradin), Sajkás (Kovin)—Szlovaeski (Bácski Petrovici).
 - Március 30-ikén: Hajduk—Fruska Gorac, Szlovaeski—Szloga, PAK—Gradjanski.
 - Április 6-ikén: PAK—Makkabi, Szlovaeski—Gradjanski, Hajduk—Szloga, Sajkás—Fruska Gorac.
 - Április 13-ikén: Makkabi—Fruska Gorac, Szlovaeski—PAK, Hajduk—Gradjanski, Sajkás—Szloga.
 - Április 27-ikén: Hajduk—Makkabi, Sajkás—Gradjanski.
 - Május 4-ikén: PAK—Fruska Gorac, Szloga—Gradjanski, Sajkás—Makkabi, Szlovaeski—Hajduk.
 - Május 11-ikén: Makkabi—Szloga, Szlovaeski—Fruska Gorac, Hajduk—Sajkás.
 - Május 18-ikén: Makkabi—Szlovaeski, Szloga—PAK, Gradjanski—Fruska Gorac.
 - Június 1-én: PAK—Sajkás.
- Az előlábok a pályaválasztók.

BEograd

B.S.K.—Vojvodina (Noviszad) 4:2 (2:1)

Barátságos mérkőzés. Meglehetősen gyenge érdeklődés mellett vendégszerelt vasárnap Beogradban a noviszadi Vojvodina futbalcsapata. A játék mindvégig élénk és helyenkint élvezetes volt és a Vojvodina jó képeségeket árult el. A BSK több tartalékkal állt ki azonban így is technikailag fölényben volt és a mérkőzést biztosan nyerte meg.

Az első félidőben a BSK a szél támogatásával játszik, de a Vojvodina vezetői az első támadásokat, amelyekből azonban nem tud eredményt elérni, mert a csatárok lövései célt tévesztenek. A vezető gólt a BSK szerzi meg a tízedik percben Tomacsevics révén, majd újabb gólt ér el a BSK, amelyre a Vojvodina heves támadásokkal felel és sikerül gólt szerezni. Szünet után ismét a Vojvodina kerül frontba és megszerzi a kiegyenlítést. A BSK ezután erősíti a tempót, nagy fölényben kerül és Marjanovics két góljával habilitálja a győzelmet.

NOVISZAD

Makkabi (Noviszad)—Dalsiz (Novjebosz) 1:1 (1:0). Barátságos mérkőzés. Bró: Gál István az új noviszadi futballbíró ezen a mérkőzésen mutatkozott be először és meglehetősen sok hibát követett el. A mérkőzés egyenrangú ellenfelek küzdelmét mutatta.

Radneski (Noviszad)—Jedinstvo (Beograd) 4:3 (4:1). Barátságos mérkőzés.

Új noviszadi futballbíró. Noviszadról jelentik: A beogradai alszövetség keretében működő futballbíró vizsgáztató bizottság előtt Gál István és Hirschler Ferenc noviszadi futballbírójelöltek vasárnap sikerrel tettek le az elméleti és gyakorlati vizsgát. A bizottság három jelöltet visszautasított.

A szuboticei Radnicski Sport Klub közgyűlése. Vasárnap február 2-ikén délelőtt tartotta meg évi közgyűlést a szuboticei Radnicski Sport Klub, a tagok nagy érdeklődése mellett. A szokásos jelentéseket tudomásul vették és megválasztották a következő új tisztart: Elnök Hecht Mihály, alelnök Csajkás Mátyas, titkár Pintér János, jegyző Csej Pál, pénztárnok Győri János, ellenőrök Gardán Gábor és Szalai József, intézők Nikolicz Bőzö és Szerbuc Ferenc, szertárnokok Perasica Mirkó és Prodanovics Viadó, ügyész dr. Diamant Ernő, orvos dr. Mezei István, választmányi Bizsitréki Lajos, Glávesics Vince, Rápics Antal, Rápics István, Vuhu Ferenc, Győri Ferenc, Vukovics Máté, Szerbuc László, Nagy László, Kókai Rókus, Novoszel Ferenc, Faragó Ferenc, Variaski Milán.

Teasüteményt és cacao-t Ruffnál

— A délszerbiai nők egyesületének bálja Beogradban. Beogradból jelentik: A délszerbiai nők egyesülete szombaton este kitűnően sikerült bálát rendezett a tisztíthton nagytermében. A mulatságnak külön érdekességet kölcsönzött az a körülmény, hogy a hölgyek nagyrésze festői népviseleiben jelent meg. Öfelsége Alekszandar király a bál alkalmából három ezer dinárt, Zsvikovics Petár miniszterelnök-béllügyminiszter pedig ezer dinárt adományozott az egyesület céljaira.

— Halálozás. Noviszadról jelentik: Löwinger Armin noviszadi kereskedő vasárnap délután hat órakor hirtelen elhunyt. A köztiszteletben álló kereskedőt szívizélelhűdés ölte meg. Temetése kedden délelőtt tízenegy órakor lesz.

Ha meg akar szabálni gyomor, máj- és epebántalmaitól, göröskötől, hányingertől, emésztéstől, rendelleneskedéstől, akkor használja a világhírű és biztos gyógyhatású **Illatos növény kivonatot és gyomort, vértisztító labdacsokat** Mindkettő postán szállítva 45 dinár. Kapható valódi minőségben csak a Sims T. Ivanovic gyógyszerésznél, Debeljaca 10.

— Kevés a rendőr Becskerekben. Becskerekéről jelentik: Dr. Dimitrijevic Tihomir becskerek-i rendőrfőkapitány előterjesztést intézett a városi tanácshoz és a rendőrlégénység létszámának jelentékeny felemelését kéri. Előterjesztésében kifejti a főkapitány, hogy a rendőrség túl van terhelve munkával, a legénység sokszor négy-öt napig egyfolytában szolgálatban van. Egy legutóbbi béllügyminiszteri rendelet szerint minden ezer lakosra két rendőrt kell alkalmazni, Becskerek harmincegyezer lakosára tehát hetvennyolc rendőrt jutna, ténylegesen azonban csak negyvennyolc van. A legénységi létszámot kívül az alkapitányok számát is kettőtől négyre, a detektíveket pedig négyről nyolcra kellene emelni. A főkapitány által javasolt létszám-emelés kilencszázezer dinár évi kiadástöbbletet jelentene a városnak. Az előterjesztést legközelebb fogja letárgyalni a közgyűlés végső fokon pedig a báni hivatal dönt az ügyben.

— Filozófiai doktorrá avatták a holland trónörökösöt. Leydenből jelentik: Az egyetem tanácsának ülés-termetben a királynő és Henrik herceg, valamint az anyakirálynő jelenlétében megtörtént Julianna trónörökös nő filozófiai doktorrá való felavatása. Az avatási szertartást dr. Huizinga, a bölcsészeti kar dékánja végezte.

— Előadás a becskerek-i Népegyetemen. Becskerekéről jelentik: Vasárnap este hét órakor Sztanojevic Milos főgimnáziumi tanár »Férfi és női szépségek« címen rendkívül érdekes előadást tartott a becskerek-i népegyetemen. A nagyszámú közönség mindvégig nagy érdeklődéssel hallgatta az érdekes előadást és lelkes ünneplésben részesítette az előadót.

BAYER

A makacs köhögés gyakran súlyos betegségeknek az oka. Ne fogja fel a dolgot könnyelműen, hanem gyógyítsa ki köhögését gyorsan és alaposan **Kresival-lal**

A JUGOSZLÁV NEHÉZATLÉTIKAI ÉS ÖKÖLVIVÓ SZÖVETSÉG

(J. T. A. Š. S.)

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az igazgatótanács üléséről

Igazgatótanács ülés január 13-án. Jelen vannak Denich, Spigla, Richter, Zsulics, Gromer, dr. Pollák, Berger, Dilberovics, Katalinics Speván, Hips és Nemeccellenőr. A szentai Radnicski sport klubnak engedélyezik, hogy február 2-ikén megrendezze a dunai bánás bajnokságának versenyét. Az engedély vétele után a klub köteles befizetni az előírt illetékeket, különben az engedélyt megvonják. Kaposvárt értesítik, hogy a versenyt 9-ikén este nyolc órakor tartják meg és Zagréből éjjel két órakor utazhatnak el. A magyar bírókó szövetség Jugoszlávia-Magyarország nemzetközi mérkőzést ajánlott fel a tavaszra Budapestre. Elvben elfogadják az ajánlatot és megkezdik a tárgyalásokat a feltételekre és a terminusra vonatkozólag. A szövetség klubjait felhívják, hogy rendezzék meg versenyüket a klubbajnokságról és február 15-ikéig jelenték be az eredményt. Február 9-ikén a Kaposvár-Zagreb mérkőzéssel kapcsolatban megrendezik a Berger-Dilberovics szerlemerkőzéseket a Herkules és a Concordia klubok között.

Elnök: Denich s. r.

A vojvodinai szövetségi tag egyesületek figyelmébe!

A vojvodinai egyesületeket figyelmeztetik, hogy a szövetség által kiadott körrendeletre kell alkalmazkodniuk. Különösen és nyomatékosan felhívják az egyesületek figyelmét arra, hogy anyagi kötelezettségeiket teljesítsék a szövetséggel szemben, mert csak így lehet nemzetközi mérkőzéseket is rendezni. A szö-

vetség elfogadta a Budapestre szóló meghívást és most kötelessége gondoskodni arról, hogy ez a mérkőzés létrejöjjön. Ez csak úgy lehetséges, ha valamennyi egyesület teljesíti kötelességét. A klubbajnokságokat meg kell rendezni és az eredményt be kell jelenteni a szövetségnek, hogy megrendezhesse a válogató versenyeket. A szövetség a Bács megyei Napló utján rendszeresen közzéteszi hivatalos közleményeit, amellyel ki akarja küszöbölni azokat a kifogásokat, hogy az egyesületek nem tudták a rendeletekről.

A szövetség nevében:
Denich s. k., elnök.

Az igazgatótanács üléséről

Igazgatótanács ülés január 20-án. Jelen vannak Denich, Stigla, Fucskan, Richter, Zsulics, Gromer, Oszter Dilberovics, Hips és Katalinics. Az *Intern Am. Wrestling Föderacio* bejelenti, hogy elnöke, Brüll, lemondott. A szövetség a lemondás alkalmából átiratot intéz a föderációhoz. A Zagreb-Kaposvár és Herkules-Crovia versenyekkel kapcsolatos intézkedésekről határoz az igazgatótanács. Január 24-ikén kijelölik a mérkőzésen szereplő bírókat, Dr. Pollák Spigla, Speván, Berger, Dilberovics és Mohanovics megbízatnak, hogy dolgozzák ki a szabályokat és minden egyéb a bírósághoz szükséges intézkedést. Pénzes, Spigla, Mihanovics, Speván és Berger felkérnek, hogy jelenjenek meg valamennyi trónigény a Kaposvár-Zagreb mérkőzés bíróküldésének megtárgyalására.

Denich s. k., elnök.

— Azt akarod mondani, hogy...
A globetrotter a fülemhez hajol és úgy sugja meg a nagy titkot, akárcsak Éva az Ember tragédiájának utolsó felvonásában azt, hogy anyának érzi magát:
— Értsd meg, csalom a világot. Én csak álglobetrotter vagyok. Érted valahára.
Es szépen sorjában elmondja, hogy minden vasárnap magára veszi a globetrotter uniformist és utazik asztaltól asztalhoz, egyik kávéházból a másikba. Különben hétkés nyárspolgár és a Verne regényekben utazott utóliára, igaz, hogy akkor a holdig eljutott. Hétköznap délutánonként egy nagyobb cégnél reklámokat címez, néha külföldre is. Ezenyí összeköttetése mégis van a nagyvilággal. Ez azonban keveset hoz a konyhára, muszáj valami mellékközellettel foglalkozni.

— No és?
— Hála istennek — sugja és babonásan lekopogja az asztalon a szerencsét.
— Mégis...
— A mellékközellet kétszer annyit hoz, mint a tisztességes munka.
A pincértől egy abszintet kér. Mert így egzotikusabb és hát jó mindenre vigyázni, az embert úgy is sok veszedelem fenyegeti.
— Mióta izűd?
— Már négy hónapja — és megint megkopogtatja az asztalt — eddig még ma fenyegetett a legkomolyabb veszély.

Mosolyog. Az abszintet föllőrpintja és némán fizet a pincérnek. Aztán fölláll, elegánsan meghajol és udvariasan köszön:

— Pardon, mosszjól!
Nekem még egy görömbasággal kedveskedik tréfásan, aztán utazik tovább gyalog, — a tulsó oldali kávéháza.

*

Az irodalom eddig csak meg nem értett asszonyt és meg nem értett hírküszit ismert. A meg nem értett újságíró egész új típus, munkán kívül a kávéházban ül gráki, a lapokat böngészni, busabban néz mint a meg nem értett asszony — s többet iszik, ha lehet, mint a meg nem értett költő. Pénze nincs, de valami csodálatos módon a hort mindig ki tudja fizetni, vagy legalább arra talál módot, hogy mással fizettesse a számlát. Napközben az uccán lohol és szinte véletlenül minden autót és villanyos szerencsétlenségűt ott van. Mondhatni, az autók az ő kedvéért ütköznek össze. Sőt az ő kedvéért. Az ember nem eszhatja el az uccán, úgy, hogy régtől négy marcokaképi fiatal ember ne jegyezze mellette vitagyorsírásait a noteszébe. Csak az a baj, hogy ha tíz perc múlva fölviszik a kész riportot a szerkesztőségbe, ott már a nyomdába adták az esetről a jelentést. Ez a meg nem értett újságírók egyik földűzötű tükme. Hiszen ha csak egyszer idejében érnek oda, akkor mára is jutna a reményből. Ők legalább így mondják. És irigyen, dühvel nézik a nagyvárosi újság riportert, aki motorbiciklin száguld az uccán, gyorsabban, mint Hermesz hívívó isten Homérosznál. Nem történhetik olyan baleset, hogy azonnal ott ne teremjen. A megökökítettű esemény lefolyását nem is kell papírra venni, legföljebb egy-két nevet jegyez fel s már rohan is vissza a redakcióba, ahol gépbe diktálja a riportot. Hogy jutna eszébe az a három-négy figura, akik idegesen egymásra féltékenyen jegyeznek tovább a véres esemény színhelyén s futnak eredmény és cél nélkül, lélekszakadva, mint Dante isteni komédiájának elkárhozottai, de sajnós, egy nagyon emberi tragédiában és a mi legfőbb baj: gyalog vagy a legreménykedőbb esetben: villanyoson. Akkor, amikor a siker és az eredmény olyan modern és igényeskedő, mint a mai esztéta, aki inkább az uccára szorul, de az álmod, a vágyat, az ábrándozást autónál alább nem adja.

(b)

Mai egzisztenciák

A szellemi speditőr aki ötleteket szállít és az álglobetrotter aki jól él — A meg nem értett újságíró

Ő szállítja házhöz az ötleteket a vigjátékok és kabarétréfák nagyiparának. Adva van mondjuk X. híres szellemi speditőr és Z. névtelen, aki csak szeretne csillaggyá válni a kabaré irodalom egén. Ez azonban nem megy üstökös módjára manapság. X. mesternek minál is inkább szerencséje az, hogy tőle már mindent elfogadjának és fizetik. Z. névtelen viszont sokkal józanabb, jól látja, hogy versenyezni akarjon vagy noteszbe gyűjtött ötletekkel várja a csillag hullást. Ellenben vigasztalja valamelyest az a kabarétan tétel, hogy amilyen arányban hízik a kabarészerző pocakja és hírneve, éppen olyan arányban fogy a téma-készlete. A névtelen azon kezd, hogy friss ötleteket szállít az územnek. Először esetleg ingyen, később a kacagtatás mestere már fizet is érte ab kávéház emyit, vagy annyit, attól függ, hogy milyen a téma és milyen a kínálat. Számításba szokás venni azt is, hogy az ötlet netto súlytalansága mennyi aktuális vice fölvételre képes s hogy a névtelen szállító adja-e a falengető nevetés receptjét illetőleg használati utasítást hozzá, vagy pedig kénytelen a kabaré Shakespeare bajlódni ezzel is.

A következő jelentős fordulópont az ötlet szállítványozó sorsában az, amikor a neve megjelenik az ismert kabarétréa mellett, mint társszerző. Ez a fázis, hogy a csillagoknál maradjunk, körülbelül a ködfoltok világalakulásának felel meg, azzal a különbséggel, hogy itt a csillagászok valami magról is beszélnek, míg a kabarécsillag alakuló ködfoltjával kapcsolatban batorság ez a hasonlat, vagy metafora. Különben a fejlődés ideje a társszerzőség állapotától az önálló ragyogásig ugyancsak asztrológiai elgondolás alapján és csak csillagászati korszakokkal mérhető. Nagyon sok mindentől függ az, hogy a társszerző mikor állhat meg a maga lábán s mikor szakadhat el a maga napjától, amely — Kopernikus ide vagy oda — a bolygóktól kapja a fényt. De egy dolog mindenképpen kellemtelen rá nézve. Mert mire a szegény névtelen ideint, akkorra ő is kiűzadta minden ötletét, az a csodálatos fényforrás lett, amelynek csak egy kicsi hibája van: az, hogy nem világít. Nincs más háza, mint hogy ő maga is egy ambiciózus ötletszállítóra találjon.

Sic itur ad astra, anno 1930.

*

Csak franciául beszél és csak négy szót, amikor szolgálatban van. A szolgálat vasárnap este kezdődik, az álglobetrotter ilyenkor kifogástalan térdnadrágban, két sportspakával a fején, egy csomó képeslevelező-lappal ront be a vendéglőbe vagy a kávéházba. Asztaltól asztalhoz rohan és udvarias meghajlással köszön:
— Bonzsor mosszjól!
Vagy a még gyengébbek s a változat kedvéért olykor csak emyit mond:
— Pardon mosszjól.

És a jóhiszemű vendég elé tesz egy-egy külföldi képes lapot.

Epen ki akarom fizetni a két lap árát, amikor véletlenül jobban rápillantok a nagyon hajlongó fiatalemberre. A meglepetés kölesönös, de nálati hirtelenebb, míg a globetrotternél kelemetlenebbnek tűnik.

— Szervusz Sany! — kiáltok rá, majdnem hanyatt vágódva, amikor a régi cimborára ismerek benne, akivel egymás mellett koptattuk annak idején a gimnázium VI. osztály termének jobb sorsra érdemes padjait. — Hát te hogy kerültél ide?

A globetrotter ijedten néz körül és rám piszeu:
— Hallgass az istenért. Csak franciául tudok. Am ezt nem franciául mondja.

Szerencsénkre minden asztalnál fortissimóiban dühög a vasárnapesti vita és a társalgás. A globetrotter int, hogy várják és jutólépesben körüljáruldozza a még hátralevő asztalokat. Dolga végeztével mosolyogva jön vissza.

— Hiába, élni kell valahogy — mentegőzik egy kissé röstelkedve s valamelyes nyugtalansággal.

— Honnan jössz, — kérdem még mindig naivan.

— Hazufól, kérlek.

— Jó, de milyen országban bolyongtál legutóbb.

— Schol. Azaz hogy idehaza.

Megröntgenezték Menesta fáraó szívét

Ráakadtak a „kőszívű“ fáraó mumiájára, aki kiűzte a zsidókat Egyiptomból

Az öreg fáraó talán maga se hitte volna, hogy egyszer még ilyen éles harcok középpontjába kerül. Pedig bizonyára számított ő is az utókor haláljára. Ugyanis Menestáról, arról a hírhedt fáraóról van szó, aki oly sokáig rabságban tartotta az egyiptomi zsidókat, amikor is bekövetkezett a bibliából jól ismert tiz egyiptomi csapás, amelynek folyományaként aztán a fáraó mégis megijedt és szabadonhagyta zsidó rabszolgáit, akik annyi kelemetlenséget okoztak neki.

Nos, ezt a Menestát, akiről Mózes is megemlékezik második könyvében, most megtalálták Kairó mellett az egyik királysírban, ötvenkét más fáraó kollégájával egyetemben.

Azt szokták mondani, hogy a tudomány ellensége a vallásnak. Nos, a modern kultúra most fényes elégtételt szolgáltatott a bibliának. Smith, a híres archeológus, aki ráakadt Menesta bebalzsamozott holttestére egy érdekes kísérlettel igazolta a bibliának azt a cikelyét, amely így szól:

„És megkeményíté az Ur Menesta szívét.”

Ezt a Fáraót ugyanis népe a „kőszívű“ előnévvel ruházta fel, mert gonosz, elletlenos és kegyetlen uralkodó volt, aki raffinált szadizmussal kínozta úgy a népet, mint a rabszolgáit.

Smith megröntgeneztette a fáraó szívét és minden kétséget kizáróan megállapította, hogy Menesta szívburkok keményedésben szenvedett. Ez egy ismert betegség, amely erős kihatással van a beteg jellemére, a szívburkok keményedésben szenvedő emberek mind türelmetlenek, erőszakosak, bosszúállóak és kiszámíthatatlanok.

Menesta személyazonossága körül nagy viták folytak, ezt azonban a kairói múzeum igazgatója igazolta, aki egyike a világ legképzettebb és legalapabb múmia szakértőinek.

A lelet és a kísérlet óriási feltűnést keltett a tudományos világban. Londonban az Akadémia disztremében tartotta meg a minap a diadalmas Smith a beszámolóját amelyet filmmel kísérték. A fáraó szívének röntgen-fényképét vetítették és ezzel párhuzamosan egy hasonló betegségben szenvedő londoni dokkmunkás „kőszívű“ amelyen valóban azonos szimptomák mutatkoztak. A meghívott orvosok és egyetemi tanárok rövid habozás után akceptálták a bizonyítékokat

és elismerték hogy a fáraó szive valóban megkeményedett...

Az esetet természetesen a maguk javára igyekeztek kihasználni a bibliaterjesztők is akik örömmünnyel üdvözölték Smith érdekes felfedezését. A derék archeológust szelvényben hosszában ünnepezték, amíg csak nem jelentkezett egy teológus, aki Anglia egyik legtekintélyesebb napilapjában nyílt levelet tett közzé, a következő szöveggel:

— Hogy a fáraónak köszive volt? Szép. Elhiszünk, röntgen-felvételek nélkül is. Azonban ha Smith ur és társai kicsit szorgalmasabban forgatták

volna a bibliát, ugyancsak Mózes második könyvében, a Menestárol szóló részben, a huszonnegyedik vers tizenegyedik fejezetében értesülhetek volna arról is, hogy a köszivű fáraó, a zsidók után eredt seregével, sőt utánuk vágatott a kettényilt Vörös-tengerbe is, amely aztán összeapott fölötte. Kérdem már most, hogy *röntgenezhették meg a szivét, ha a fáraó a hullámsírban lelta a halálát?*

A konsternáció óriási volt. Egész Anglia Smithen mulatott aki azonban nem adta fel a harcot és azt akarja bizonyítani hogy az ő mumiája igenis azonos Menestával, aki nem veszett bele a Vörös tengerbe.

SAKK

102. sz. játszma.

San-Remo, 1930.

Dr. Vidmar.

1. d2—d4
2. c2—c4
3. Hb1—c3
4. Vd1—c2
5. a2—a3
6. Vc2×c3
7. Vc3—c2

Dr. Aljechin.

- e7—e6
- Hg8—f6
- Ff8—b4
- d7—d5
- Fb4×c3+
- Hf6—e4
- Hb8—c6

A húzásnak d7-en lenne a természetes helye. Aljechin úgy látszik elakarja kerülni a szokásos változatokat és kényszeríteni akarja világost, hogy a kitaposott utak helyett önállóan játsszon. Ezért választja a *kétélő szöveglépést.*

8. e2—e3

Hiba. Világosnak e5-öt meg kell akadályozni, ezért erősebb lett volna 8. Hf3. Továbbá a Fc1-et is elzárta már pedig Hf3-ra, a szükséghez képest Ff4—g5 stb. és következhettek volna

9. f2—f3

Rossz lett volna 9. ———, Vh4+, 10. g3, HXg3, 11. Vf2, Hf5, 12. V×h4, 13. e×d5 miatt.

10. c4×d5

11. Ff1—c4

12. d4×e5

13. Fc1—d2

14. Fd2—b4

15. Ba1—d1

16. Fb4—d2

17. Vc2×f5

18. Fd2—c1

19. Ke1—f2

20. Hg1—h3

21. Kf2—e1

Ha f×e, akkor Bf6 vezért nyer.

22. Vf5—d3

23. Fc1×e3

24. Vd3—d5!

25. Ke1—f3

26. Bd1×d5

27. Bd5×d3

Bd1 jobb lett volna.

28. Bh1—d1

29. Bd1×d3

30. Bd3—b3

31. Bb3×b7

32. Fh3—g5

33. Hg5×f7

Az anyagi egyensúly helyre van állítva. Csakhogy az a gyalog előnyömulása a vezérsárványi helyzetet erősen veszélyezteti.

34. Hf7—d6

35. Bb7—b2

36. Bb2×c2

37. Bc2×a2

38. Kf2—g3

Aljechin a legnagyobb precizitással viszi győzelemre előnyét a bástya-huszár végjátékban.

39. h2—h4

40. Hd6—e4

41. He4—f2

42. Hf2—d3

43. Hd3—f4

44. Hf4—d3

45. Hd3—f2

46. Hf2—h3

47. h4—h5

48. Hh3—f4

49. Hf4—h3

50. Hh3—f4

51. Hf4—e6

52. f3—f4

53. Kg3—g4

54. f4—f5

55. g3—g4

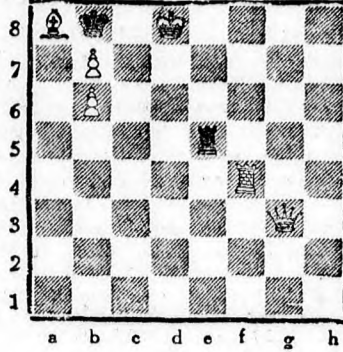
56. He6—c5+

57. He5—h3+

Világos átadta.

76. sz. feladvány.

Hennebergtól.

Világos: Kd8, Vg3, Bf4, Fa8, gyb6 és b7 (6 figura)

Sötét: Kb8, Be5. (2 figura.)

Világos indul és nyer.

*

Schermann Rafael csodálatos esetei

Részletek a világhírű telepatikus fenomén emlékirataiból

Schermann Rafael az emlékiratain dolgozik. Ezekből való az alábbi néhány érdekes epizód:

— Hogy lesz valaki grafológus? Erre nehéz megfelelni. Egyikre se előre megfontolt szándékkal készül az ember. Ösztönös képesség ez, akár az írói tehetség, vagy a muzikalitás.

En is egészen véletlenül jöttem rá, hogy természetfölötti tulajdonságokkal rendelkezem. Mint kis diák sokat foglalkoztam az okkult tudományokkal. Rendkívül érdekelt a spirítizmus, a hipnotizmus és általában a transzcendentális dolgok, annyira, hogy még az iskolába is magammal vittem az ilyen témájú könyveket. Egyszer latin óra alatt a pad alatt titokban szintén egy ilyen olvasmányba voltam elmerülve. Annyira, hogy nem figyeltem a tanár magyarázatára. A tanárom azonban észrevette, hogy mással vagyok elfoglalva és rámfördött:

— Schermann! Mondja el azonnal, mit is magyaráztam az előbb!

En felálltam és bár sejtésem se volt az előadottakról, szóról-szóra elismételtem a magyarázatot. Sőt még azt is elmondtam, hogy miről fog legközelebb beszélni. Természetesen oda volt a csodálkozástól. Magam is meglepődtem és ekkor eszméltem rá, hogy rendkívüli képességeknek vagyok a birtokában.

Hetedikes gimnazista voltam, amikor már jól hipnotizáltam. Egyszer próbaképpen tömegszuggesztíóval elaltattam az egész osztályt. A kísérlet annyira sikerült, hogy mikor belépett a tanár, mindenki aludt és a diákok nem álltak fel. A jó professzor eleinte nem tudta mi történt, hiába szövegolta a növendékeket, senki se engedelmessékedett, ellenben nagyokat nevettek, mert a hipnózis hatása alatt *mindnyájk azt képzelte a másikról, hogy számár füle van és ezen pokolian mulatnak.* Elképzelhet, hogy féltem a dolog következményeitől és — mielőtt még jelentést tehettem volna — bevallottam a tanárnak, hogy én altattam el az osztályt. Rettenetesen haragudott, de mégse jelentett fel az igazgatónál...

Pedig féltem, hogy kicsapátás lesz a dologból...

Aztán leérettségiztem. Emlékszem, hogy a fiuk mennyire könyörögtek, próbáljam hipnotizálni az érettségi biztost...

Párisba mentem. A vonaton, a velem szemközti ülésen egy idegen nő foglalt helyet. Szintén Párisba utazott. Láttam, hogy a retiküljéből egy levelet vesz elő amelyet többször átolvas. Utána boldog mosoly ült ki az arcára. Amikor a pillantásom az írásra esett, elsápadtam. A betűkből láttam, hogy a levél írójával valami rendkívüli dolog történt.

— Bocsánat — szóltam a hölgyhöz — a világért se akarom molesztálni..., de grafológus vagyok és az a

74. sz. feladványunk helyes megfejtése: 1. d5—d6!

Helyesen írták meg: Fece Ágoston B. Petrovics, Ifj. Szőnyi János, Novi Becej, Franz Imre Szombor, Polacsek József Szombor, Franz Rozsika Szombor, Dudás Bandi Ada, Gvozdić János Szombor, Igali Igaltis Szvetozár Szubotica, Kiss János Csantavár, Keckés János Szt. Kanizsa, Czabafy Jenő B. Petrovics, Ivan József Szt. Becej, Bus Pál Szentá, Herskovics József B. Palánka, Baráth Istvánné Szentá, Lővi Zoltán Noviszad, Koncz Péter B. Petrovics, Lux Miklós Vel. Becekerek, Hofmann Jakab Beograd, Stary Pál Vel. Becekerek, Lux János Sarosa, Czabafy János B. Petrovics, Fedor József Szubotica, Weimberger Géza Sztari Becej és Walter György Szt. Kanizsa.

A könyvjutalmat Igali Igaltis Szvetozár Szubotica nyerte.

SAKKHIREK

A Sauremol verseny szenzációja, Dr. Aljechin világhajnok egyszerű diszpozíciója. Köztics mester, a ki mint szemlélő a versenyen tartózkodik, elragadtatással számol be barátaihoz intézett leveleiben. Aljechin egyszerű formájáról és őt a legnagyobb sakkzónak tartja. A verseny 10. és 11-ik fordulója Rubinstein két szenzációja győzelmét hozta Niemzovics, illetőleg dr. Widmar ellen. Ezzel a két győzelemmel Rubinstein biztosan tartja a második helyezést.

Bánsághközi sakkmérkőzés. A jugoszláv sakk-szövetség elhatározta, hogy a régebben rendezett klub közli mérkőzések helyébe az egyes hátságok között rendez versenyeket. Ezek a versenyek tíz-két táblás játszómának le és a csapatokat a hátságok területén levő klubok legjobb játékosai állítanak össze. Minden klub egy-két, esetleg három játékosal lenne képviselve. A kluboknak február 15-éig kell bejelenteni azokat a játékosokat, akiket a versenyeken szerepeltetni óhajtanak. A szubotici sakk-kör a szövetség fel-szólítása értelmében három játékosát jelentheti be.

ÜZENETEK

Koncz Péter B. Petrovics: A megjelölt névsorból láthatja, hogy kik küldtek be Baeska Petrovicsról megfejtést.

levél, amit az előbb a kezében tartott... nagyon érdekelt...

Készséggel nyújtotta át és én analizálni kezdtem az írást.

— Hozzáértartozója Önnek a levél írója? — kérdeztem.

— A férjem — mondotta büszkén — künn van állásban és most kéltözöm ki hozzá én is...

Első percben haboztam, hogy megmondjam-e a szerencsétlen asszonynak az igazat. Aztán mégis úgy döntöttem, hogy jobb ha már most felkészül a valóságra

— Asszonyom, legyen erős... ez a levél egy halottnak az írása. Az ön férjét meggyilkolták...

Rémülten nézett rám. Azt hitte, hogy megbolondultam. Annyira nem bízott bennem, hogy szó nélkül felkelt és átment egy másik szakaszba. Amikor aztán a vonat Párisba ért, az állomáson ismét mellém lépett.

— Jöjjön... menjünk együtt...

Autóba vágtuk magunkat és a férj lakására hajtatunk. A ház előtt fekete tömeg, rendőrök, mentőöcsi. Mi történt? Gyilkosság. Berohantunk. A férj ott fektet a földön, holtan, átlőtt fejjel. Egy kollégája ölte meg bosszúból. A gyilkosság előző este történt... csak ma reggel vették észre, amikor a takarítónő megérkezett...

Egy alkalommal egy jóbarátom kétségbeesve panaszkodta, hogy a villamoson ellopták az aranyóráját. A tettes leugrott a robogó kocsiról és nyomtalanul eltűnt. Abban az időben egy kitűnő médiummal dolgoztam. Nyomban transzba hoztam és lejátszattam vele a lopás jelenetét. A médium pedig elmesélte az óra további sorsát:

— A tolvaj leugrott a villamosról... a szomszéd sarkon várja egy cinkostársa... a kezébe nyomja az órást... ez kiszalad vele a szeretőjéhez. A nő átadja az órást az orgazdának...

Még a házszámot is bemondta. Nyomban a rendőrségre siettünk, detektívet vettünk magunk mellé és tényleg, az órást megtaláltuk!

Médiummal különben sokszor nyomoztattam és mindig eredménnyel. Így például Bécsben eltűnt egyszer egy nyolcéves kis gyerek. A család kétségbeesése lelthatatlan. Az egész várost tüvé tették, de hiába. A halálra rémült szülők ekkor hozzám fordultak. A távolbálító médium aztán rekonstruálta az eseményeket:

— Egy öregasszony megszólította az utcán a kisfiút... kézenfogva vezeti a város végére... itt egy régi ház... borzasztó!

És felsikoltott. Alig tudtuk tovább folytatni a beszélgetést.

— Mi történik az öreg házban? — kérdeztem.

— Megölik a gyermeket... késsel szurkálják... Az anya, aki szintén jelen volt, elájult. Én tovább kérdeztem.

OKTALAN SZERELEM

REGÉNY

Irla GERGELY BORISKA 18

— Fová reitették a holtestet?
— Az udvaron... egy beomlott kut...
Tovább nem folytathattuk a szecszot, mert a méltan teljesen kimerült, a pulzusa már nem is vert... A rendőrség nyomban utána nézett a dolognak s egy külvárosi magános házból ráakadtunk az öregasszonyra, a kutra és benne a kis áldozat holtestére... az öregasszony örült... kiderült róla, hogy már más alkalommal is tett ilyen kísérleteket, hogy gyermekeket csaljon magával...

A legborzalmasabb esetem mégis Párisban történt. Az egyik elegáns hotelbe egy este egy magános nő érkezett. Lánynevét mondotta be a hotelportásnak, szobát kért, mert mint mondotta, kora reggel tovább utazik Lyonba. Alig foglalta el a szobáját, félóra múlva egy szakállas, idősebb úr érkezett a hotelbe, kezében kis hördöd és a hölgy iránt érdeklődött.

— A feleségem — magyarázta a portásnak.
— Ömagysága lánynevén szállt meg...
— Igen, ez a szokása... nevetett a férfi — nos, hányas a szobája?

Megmondták a szoba számát és egy boy udvariasan felkísérte az emeletre. A férfi eltűnt az ajtó mögött és a szálló is elcsendesedett. Másnap reggel, amikor az utasítás értelmében keltegetni kezdtek a nő, borzalmas látvány tárult a személyzet szeméi elé. A szoba közepén rettenetes vértöcsében ott feküdt az idegen asszony. De csak a teste. A fejét levágták... és a fej el is tűnt... a megindult nyomozás nem vezetett eredményre. A gyilkos eltűnt és a portás különben se tudott pontos személyleírást adni róla...

En aznap érkeztem a hotelbe és azt a szobát kértem amelyben a gyilkosság történt. A falon és a butorokon még látszottak a vérnyomok... Éjfél tájban, amikor nyugovóra tértem, hirtelen neszt hallottam. Felültem és a felhomályban egy férfit láttam, aki egy női test fölé hajolt, kezében hatalmas kés... Kiáltani akartam, de nem jött hang a torkomra... és végignéztem a szörnyű mészáros munkát, amint a férfi borzalmas nevetéssel levágta a nő fejét és a kofferjébe gyömöszölte... sohasem fogom elfelejteni ezt az arcot... ekkor minden erőmet összeszedtem és segítségért kiáltottam. A személyzet berohant.

— Mi történt?
Felültem az ágyban és körülnéztem. A kőercnyomás elmult és a látomás is eltűnt. Ugy látszik álmodtam az egészest. Aznap nyomott hangulatban jártam, keltem a boulevardra. Amint egy mozi kirakata előtt megálltam, szinte gyökeret vert a lábam. A bejárat előtt ott álltam a gyilkos... az a férfi, akivel álomban találkoztam... Ő volt, minden kétséget kizáróan... nyomban a közeli rendőrszemhez siettem és segítséget kértem... a férfit minden tiltakozása ellenére is letartóztatták és bekísérték... a rendőrségen aztán minden beismert... az asszony a felesége volt... de hűden elhagyta... ítéletességében követte el borzalmas tettét... Bár soha életemben nem láttam azelőtt, mégis felismertem... Az én álmaim sohasem csalnak...
Tsn.

Aki julius elsejéig előfizet a Naplóra, résztvesz a júniusban megtartandó

25.000 dináros jutalmazásban

Előfizetni bármely naptól kezdve lehet.

A félelvi előfizetési díj 330 dinár, ami két negyedévi részletben is beküldhető.

Az előfizetők között a következő jutalmakat osztjuk ki:

Első jutalom	10.000 din.	10.000.—
Második jutalom	5.000 €	5.000.—
Harmadik jutalom	2.000 €	2.000.—
Négy jutalom	à 500 €	2.000.—
Tíz jutalom	à 200 €	2.000.—
Nyolcvan jutalom	à 50 €	4.000.—
Száz jutalom	25.000.—

A jutalmazásban részesesnek a példányonként vásárolt is, ha június 20-ig beérkeznek 100 darab különböző dátumu lapfejt.

A jutalmak odaítélése királyi közjegyző közbenjöttével történik.

Mutatványszámot és az előfizetés beküldésére postacsekket bárhova küldünk.

Dr. HECHT SZANATÓRIUMOK
SEMMERING Palaza-Szanatorium Dr. Hecht 1000 m.
Semmering-Szanatorium Dr. Hecht (er-
előtt Vécsey) 800 m. — Pension Dr. Hecht 1000 m.

Buzgón szedte a fürdőket és amikor lehetett, a szabadban tartózkodott. A fürdő csaknem néptelen volt már, így szezon végén csak néhány szegényebb sorsú vendég lézengett a kaspaszkodó fák között. A természet, mintha direkt hozzáhangolta volna magát Eliz kedélyállapotához olyan volt épen: Lemondás és a hervadásba belenyugvó.

De miként a fák a tavasz friss hajtásaira, úgy várt Eliz is lelke mélyén a Pál válaszára. Napokon keresztül tétlenül üldögélt ezzel az óriási várással. Nem messze szőlőhegyek magasodtak, idehallatszott a munkáslányok vidám elnyújtott éneke.

Egyszerre vágya támadt: bárha ő is munkáslány lehetne, éneklő és gondtalan. Eliz megpillantotta a postást. Szíve megdobbant. Érezte, hogy őt keresi azuttal. Csakugyan Pál irt.

*Drága jó Elizem,
levél helyett legszívesebben magam men-
nék, hogy lássalak és megnyugtassalak. Kom-
molyan aggódom lábiadásod miatt. A nyá-
ron még nem panaszkodtál erről. Hogyan támadt?*

Megdöbbenve vettem beszámoló leveled és hálásan köszönöm, hogy bizalommal voltál hozzám.

Ollykánk minden kétséget kizáróan tapasztalatlanságának és egy lelketlen embernek az áldozata. Nem szabad pálcát törnünk fölötté. Az ember dolga és kötelessége, hogy mindent megértsen és mindent megbocsásson. Hogy a kastélyban másképpen vélekednek, azt is meg kell értenünk és meg kell bocsájtanunk. Elvégre szuverén joguk, hogy házuk keretein belül saját belátásuk szerint cselekedjenek.

Az én kis Elizem most is megmutatta nekem édes önmagát. Mindaz, ahogy intézkedett és amiről gondoskodott, a legnagyobb megelégedéssel találkozik. Ha ellogy a pénz, az ne busítson kedvesem. Segíteni jelenleg még nem tudlak, de remélem, hogy jövőre már megoszthatom veled azt a keveset, ami fölött rendelkezem.

Berendezkedni pedig úgy fogunk, ahogy ezt a körülmények engedni fogják.

Csak vigyázz lugodra és gyógyulj meg mielőbb édes Elizem és máskor ne irj olyasmit, hogy leoldasz szávaím alól. Feloldhatjuk-e szíveinket az érzelmeink alól? Iri minél gyakrabban szerető Páldának.

Eliz észre sem vette, hogy mialatt olvasott, megtelt a szeme könnyel és a levél végén épen a Pál nevére pottant.

*

A faluban természetesen egyébről sem beszéltek, mint a kastélyban történt eseményekről. A legkülönfélébb kombinációk kelték szárnyra, de épen a kastélyban gondoskodtak róla, hogy ne kalandozzon el ez a kombináció igazi területéről. Az emberek szimpátiával teltek el a szerencsétlen lány iránt és mélyen elítélték az uraságokat, lelketlen eljárásukért. Télire kitenni a két tehetetlen nőt a nyomorok. A tanítónénál egymást érték a látogatók és az a szükségnek megfelelően ki is aknáta a helyzetet.

— Kedveseim — mondta — a gyermeketekre ugy is ráfér a német óra. Zenét is tanulhatnának. Most itt a jó alkalom, amilyenhez soha nem juthattok különben. Olcsó és lelkiismeretes tanítás. Hiszen tudjátok, hogy ez az Elizke milyen becsületes lélek és a huga is, az a szerencsétlen olcsábitott, fiatal teremtes olyan finom, mint a legsikerültebb omllett. Előkelő urilányok ezek, tábornok volt a papájuk, de levette egy automobil. És ugy kerültek az urasághoz, aki barátja volt a tábornok barátjának. Most képviseljük ezt a szívtelenséget, ahogy ezek elhántak a két idegen nővel, ez szégyen egy nemzetre, szégyen a hazára, lelkes magyar nők ez nem engedhetik, szegény megboldogult férjem mindig mondta, hogy asszonyok intézik a világ sorját, hát ilyen dolgot csak nem nézhet az ember tétlenül ugy-e kedveseim, tenni kell valamit... A tanítóné fáradhatatlan volt és igen szép sikerrel szónokolt. Szegény megboldogult férje most megbocsájtotta volna ezt a nyelvészeti művészetet, amibe pedig sirláig nem tudott bele-törődni. Szüntelen rá-rá szölogatott:

— Vágd el Amália lelkem. Hosszu már ez a szópántlika!

Egyik tanítvány a másik után jelentkezett és röviden akadt annyi, amennyi biztosította a nők megélhetését.

Ollynak eleintén súlyos teher volt a sok kis idegen gyermekkel való foglalkozás és estig tökéletesen kimerült mindig. De ez mégis jót tett neki, mert megakadályozta a túlságos önmagába merüléstől. A gyermekekkel való érintkezés a kedélyére is jótékonyan hatott.

Levelei mindig megnyugtatták Elizt, mert a pontos beszámolókból látta, hogy huga egyre jobban visszakapja lelki egyensúlyát. Néha még tréfált is a soraiiban.

De az esti órákat nehezen várta mindig Olly. Ezek egészen az övéi voltak. Ilyenkor magára zárta az ajtót, hogy látogatók ne háborgassák. Apró fehér holmikon dolgozott és figyelt a helys hangokra, amelyek innár édes üzeneteket küldtek neki. A férfire már csak mint távoli álomra gondolt, amely szép volt, de elmulott, mint az álmok szoktak. Oh, hogy várta egykor öntudatlanul az ifjút, aki annyiszor megjelent képzeletében! És most is — vár. De ez milyen más, mennyivel teljesebb várás! Ezt a nap minden órájában érzi és beteljesedése nem a pillanaté, hanem egész életére szóló...

És az álomból valóság lesz, amely egészen az övé. Cél, amiért érdemes élni tovább...

Halk kopogás neszére figyelt fel. Az ablakon kopogtak. Ugyan ki lehet ebben a késő esti órákban? — gondolta, talán csak nem Eliz érkezett meg váratlanul?

Felhuzta a függönyt és kinézett. A lámpa halvány fénye mellett megismerte a kopogtatót: Ernő gróf volt az.

Olly nyugodtan, minden izgalom nélkül nyitott ablakot.

Ernő köszönt, de aztán percekig nem szólt semmit.

Olly kérdezte végül:

— Akar valamit, gróf ur?

— Igen... Elsősorban látni akartam. Bevalom, sokat aggódom önért... Tudom Eliz nincs itthon és ugy hiszem önök most nem lehet kívánatos a nagy magány.

— Téved gróf ur. Először napközben alig vagyok egyedül és este nagyon jól esik a magány.

— Ez megnyugtat, Ollyka... ezt meg kell mondanom végre: én nagyon fájlalom, hogy el kellett távoznia tőlünk és ha rajtam múlik ez nem történik meg.

— De ennek így kellett történni, ne tegyen magának szemrehányást ez miatt kérem.

Ernő egész közel lépett az ablakhoz és Olly keze után nyúlt.

— És... csak meg akarom mondani önök, hogy tisztelem, nagyrabecsülöm önt és ha engem holdogított volna szerelmével, tudnám a kötelességem. Kérem, könyörgöm tekintsen jóbarátjának és forduljon hozzám bizalommal, ha valamiben szükségét szenved.

Ollyt meghatotta a fiatal ember. Kezet nyújtott, amit a gróf megcsókolt.

— Ön jó és én megígérem önök, hogy ha nélkülöznek valamit, önhöz fordulok...

Ernő alig tudott elmenni, de Olly becsukta az ablakot. Ahogy véletlenül szembe került a főkörrel, egy mosolygó arcot pillantott meg benne: a magát. Ez olyan különösen hatott rá, hogy elvette magát. Hónapok óta most először.

És ez a vidámság még napokig tartott. Olly eddig is tudta, de most egész bizonyossá vált előtte, hogy Ernő komolyan szereti. A viselkedése vele szemben, felemelő hatással volt rá és önbizalommal töltötte el. Csendes nyugalomban multak így napjai csaknem derűsen és ennek következtében jó étvágyal evett. Szép volt, egészséges a legnemesebb várás derűs nyugalma fényesedett az arcán.

(Folytatása következik)

Anderl-Hogge elismerten elsőrendű
Leánynevelőintézet
GRAZ — Leningstrasse 19 — Telefon 29—93
Szüneti otthon is. — Felvilágosítás, prospektusok

CSAKIS PYRAM PASZTA!

LIFKA-MOZI

Hétfő-kedd-szerda

Metro zsmnál

Legújabb események a világ minden részéről

ZSAROLÁS

Rejtélyes krimináls történet

Anny Ondra Londonban készült drámai attrakciója. Rendezte Alfred Hitschock, az UFA Londonba szerződötetett mester-rendezője

Felhívás

Megvettem Bata P. Pál sztarakanizsai házát pékséggel.

Felhívom hitelezőit, hogy követeléseiket nálam folyó hó 10-ikéig jelentsék be, mert a későbbi bejelentésüket nem veszem figyelembe.

Szabó Fábián

Sztarakanizsa, Obiliceva ul. 31.

Nagy beföldi

férfifehéremügyár

keres elsőrendűen bevezetett utazóképviselet a Vojvodínára. Részletes, németnyelvű ajánlatok a referenciák feltüntetésével »Evezetett« jelizére a Jugosl. Rudolf Mosse d. d. Zagreb, Zrinjski trg 20/720 címre küldendők.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szo 1 dinár, vastagbetűs és címző kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdezőkódokhoz válaszshégy melléklendo

FOGLALKOZÁS

Női fodrászsegéd, ügyeget és egy tanulófiut felvesz Lagner fodrász, Subotica. 1939

VÉTEL-ELADÁS

Frakk-öltöny

kitűnő állapotban olcsón eladó, vagy kiváltható. Futó szabónál, Trumbiceva ulica 7.

Ház 5 üzlethelyiséggel és egy jörforgalmu vendéglővel pálinkafőzővel stb. eladó. Ugyanott üzlethelyiség, bármily célra megfelel, kiadó. Beogradski put 103. 1118

Házhelyek, kisebb-nagyobb házak a kertvárosban olcsón eladók. Bövebbet Ruttkaynál, a Lelenház mögött. 1126

21%-os koronabónuszt, 7% állami lötvényeket, 2 és 12%-os ratna stetakát veszünk, adunk. Subotici Kereskedelmi és Iparbank, a vasuti parkkal szemben. 1931

KÜLÖNFÉLE

Lakás két szoba, előszoba, konyha és egy szoba, konyha, kamrákkal és mellékhelyiségekkel üresen kiadó. Ugyanott bútorozott szoba kiadó. Markovicéva 22. 1063

Üzlethelyiség, esetleg lakással Oslobodjenja (Sentai) gázgyárral szemben azonnal kiadó. Szilgyi 1132

Fagylenész! A legjobban bevált a Zimol. Régen elmulasztja a fagyási bántalmakat, készíti Blum gyógyszerár Subotica, a főpostával szemben. 876

VÁROSI MOZI

Hétfő-szerda 11a kéttős műsor

Aki fél a szerelemtől

A szerelmi lemondás és humoros drámája

Főszerepők: Jenny Jugo, Enrico Beuffer

Pikáns esetek egy kis hercegi udvarban

F5 zer p.5 :

Willy Fritsch, Olga Čehova, Hans Junkermann

REUMA

Köszönőlevél

Dr. I. Rahlejev urnak

Beograd, Sarajevska 70.

Miután az Ön »Radio-Balsamikája« igen nagy eredményt mutat a reuma ellen, kérem küldjön még három üveggel.

Tisztelettel

Franjo Bofalica, Oberle

Dalmacija 1/1. 1929.

Az Ön »Radio-Balsamika« orvossága nagyban megnyihitette fájdalmamat, melyektől már évek óta szenvedek. Kérem tehát küldjön még három üveggel ebből a szelből, mert remélem, hogy egészen meg fogja szüntetni fájdalmaimat. Ebben a reményben maradok tisztelettel

Anna Krašković, Brod n/S.

A Radio-Balsamika gyógyszer készíti, árusítja és postai utánvétellel szállítja

Dr. I. RAHLEJEV

»Radio-Balsamika« laboratóriuma

Beograd, Sarajevska 70.

ZSÁK

PONYVA ZSINEG

legolcsóbban

AVRAM SCHIFF

zsák- és ponyva-kölcsönzőnél

AFRIK, LŐSZŐR és LÓTAKARÓK

gyári lerakata

HEVEDEREK

TÖMLŐK stb.

NOVISAD

Telefon: 2403

Telegr.: Jutekif

Fiók: Beograd-Sava

Kérjen árajánlatot!

Üzlethelyiség és háromszobás modern lakás fürdőszobával kiadó Sugár Manóánál

Szerb-horvát,

Német,

Angol

nyelv

elsajátítása végett forduljon még ma a

Berlitz-nyelviskolához

H. L. RAYNBIRD

Rudičeva ulica 3

ahol gyorsan, könnyen és olcsón tanulhat nyelveket.

Gyors eredményért

garantálók

Tanítás csoportokban vagy egyénenkint

APATINI SÖRSAROK

AZ APATINI SORGYAR

KULAI FIÓKJÁTÓL

A FARSANGI PORTERSOR KIMÉRÉSÉT MEGKEZDTÜK!

Körzetünkben a következő helyeken kapható: Kula, Novivrbasz, Sztarivrbasz, Bajsa, Crvenka, Sekić, Ruski Krstur, Lalić és Veprovac.

Megnyilt BACS községben

modern gépekkel felszerelt, gőz- és villanyüzemre berendezett

tejfeldolgozó- és sajtgyár

Németországban tanult szakember vezetésével

Készít és szállít:

Kolostorvédjegyű Camembert-sajtot — (Frühstückkäse) dobozokban cca 100 gramm tartalommal és legfinomabb teavaját, Pasteurizált tejszint

Kérjen mintaküldeményt és árajánlatot

J. Krämer igazgatósága és sajtgyára Bács

munkartur a nagy káder

MEGJELENT A NAGY KÁDER MÁSODIK KIADÁSA

5—10.000-ik példány

PANTHEON KIADÁS

Megrendelhető a Bácsmezei Napló kiadóhivatalában s minden könyvkereskedésben

Ára diszkótesben 60 dinár

AZ ÜZLET

részletesen tájkoz at a magyarüzletiv lá eseményeiről

Jugoszláviai terjesztését a külügyminiszterium 10664/1926 számú rendelettel engedélyezte.

Előfizetési díj egy évre 200, félévre 100, negyedévre 50 din.

Az előfizetési díj beküldhető a kiadóhivatalnak 67.521 számú jugoszláv postatak rékpénztári csekkszámlája javára.

Ingyenes mutatványszámmot küld a kiadóhivatal.

Budapest, VI., Andrássy-ut 29

Fagyapotgyár

modernül berendezve, prüssel, nagyon jövedelmező, másó dalli elfogyal sajt miatt kedvezően eladó.

Üzembem megtekinthető. Érdeklődni

„TARA“

Beograd, Knjeginje Ljubice 1